

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

FOTO: FOTO: CZECH TOURISM (BETLÉM V ČESKÉM KRUMLOVĚ)

níka Josefa Jíry. Kromě tradičních jesliček ukazuje také vraždění nevinňatek a útěk do Egypta. Až dva metry vysoké postavy jsou vyřezané z dřevěných desek.

„Nestačilo udělat jenom chlívěk s narozením Páně, betlém má pro mne jiný smysl. Jeho pohádka, svědectví, se skládá z tolika filozofických momentů, které si běžně ani neuvedomujeme. Do každého zrodu svatosti je přimíchána krev nenávisti. A symbol zelené oázy, kterou člověk zahlédne při útěku pouští, to je důvod, proč jsem betlém udělal,“ říká o svém díle Josef Jíra.

• Exponáty v hostinci jsou přístupné denně od 10 do 16 hodin. A když se hostinec zavře, začíná slavnostní venkovní nasvícení Jírova betlému.

Pražská klasika

Jeden z nejznámějších pražských betlémů – barokní jesličky – je každoročně vystaven na Hradčanech v Loretě, tedy přesněji v klášterním kostele, který s poutním místem Loreta sousedí. Byla by však škoda zůstat jen u této prohlídky, každou celou hodinu od 9 do 18 hodin hraje zdejší zvonkohra mariánskou píseň Tisíckrát pozdravujeme tebe. A pokud se konají církevní slavnosti, hrají karionisté na zvony další duchovní písně a skladby, a to vždy v poledne. Po Štědrém dnu 25. prosince bude navíc zvonkohra hrát v 15 hodin vánoční koledy a večer v 19 doprovodí tyto koledy ještě hra na trubku.

Vlastní Loretu si můžete kromě pondělí prohlédnout vždy od 9 do 12.15 a od 13 do 16.30 za devadesátikorunové vstupné. V kletnici například uvidíte sbírku darů ze sedmnáctého a osmnáctého století, kalichy a Diamantovou monstranci zdobenou 6222 diamanty.

• Od 25. do 30. prosince jsou jesličky přístupné denně od 10 do 17 hodin, na Silvestra je můžete zhlédnout do 15 hodin.

www.loreta.cz

Ježíšek v pendolinu?

FOTO: ČESKÁ TŘEBOVÁ

Vskutku pozoruhodný betlém se na přelomu druhého a třetího tisíciletí zrodil v hlavním železničním uzlu v České Třebové. Josef Ladislav Jícha tu nakreslil v roce 1999 vystřihovací betlém, kde všechny figurky představují železničářské profese a jsou oblečené do modré uniformy. Panna Marie má krátkou minisukni, sedivé lodičky a dává pít mléko z lahve Ježíškovi v červené čepici →

Historie

Betlémský výjev podle bible

Pokud vás zajímá, jak přesně se Kristovo narození odehrálo a podle čeho vznikly lidové betlémy, nahlédněte například do druhé kapitoly Lukášova evangelia:

I stalo se v těch dnech, vyšlo poručení od císaře Augusta, aby byl popsán všecken svět. I šli všickni, aby zapsáni byli, jeden každý do svého města. Vstoupil pak i Josef od Galilee z města Nazaretu do Judstva, do města Davidova, kteráž slove Betlém, aby zapsán byl s Marií, zasnoubenou sobě manželkou těhotnou.

I stalo se, když tam byli, naplnily se dnové, aby porodila. I porodila Syna svého provorozeného, a plénkami ho obvinula, a položila jej v jeslech, proto že neměli místa v hospodě. A pastýři byli v krajině té, ponocující, a stráž noční držíce nad svým stádem. A aj, anděl Páně postavil se podlé nich, a sláva Páně osvítila je. I báli se bázní velikou. Tedy řekl jim anděl: Nebojtež se; nebo aj, zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu. Nebo narodil se vám dnes spasitel, kterýž jest Kristus Pán, v městě Davidově.

A toto vám bude za znamení: Naleznete nemluvnátko plénkami obvinuté, ležící v jeslech. A hned s andělem zjevilo se množství rytířstva nebeského, chválicích Boha a řkoucích: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobrá vůle.

Já bych rád k Betlému

Já bych rád k Betlému,
k Ježíšku malému,
mám doma křepelíčku
a pěknou žežuličku,
ty mu odvedu.

Bude žežulička
vyrážet Ježíška,
u hlavičky jeho sedávat,
líbezně mu bude kukávat:
ku-kuku, ku-kuku
zdráv budiž Ježíšku!

Bude křepelíčka,
vyrážet Ježíška,
u hlavičky jeho sedávat,
"pět peněz" mu bude čítávat,
pět peněz, pět peněz.
Ach, kýž jsem v nebi dnes.

Pravá strana představuje lidi, mudrce a zvířata, kteří putují k místu narození Krista, levá je zobrazení města Betléma, ale i jiných. Tento symbol obydlí obsahuje protipól těm, kteří vědí, že přišel Mesiáš. Je to místo plné nebezpečí a strasti lidské společnosti, která očekává příchod Ježíše. Drama dotváří ostré hroty skal, které pronikají až do horního děje.“

• Bezdruzický zámek je otevřený od středy do neděle od 10 do 17 hodin.
Telefon: 370 616 810, www.zamekbezdruzice.cz

Kryštofovo údolí: Tyrolsko a orient

Cestu do dalekých zemí můžete absolvovat při návštěvě Kryštofova údolí na Liberecku. V obecním hostinci U Kryštofa se tu již několik let vždy o Vánocích vystavují betlémy, například orientální od Josefa Müllera nebo tyrolský od Franze Pohla.

Pokud se vydáte do svahu proti hostinci, narazíte na betlém od maloskalského výtvar-